

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Wstępna ocena ryzyka powodziowego

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kilka słów wstępu o wstępnej ocenie ryzyka powodziowego

CZY JESTEŚMY GOTOWI NA TO, CO NIESIE WODA?

Powódzie to nie tylko spektakularne obrazy z telewizji – to realne zagrożenie, które może dotknąć każdego z nas. Zarówno w Polsce, jak i na całym świecie, zmieniające się warunki klimatyczne sprawiają, że prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wzrasta. Dlatego też powstała wstępna ocena ryzyka powodziowego, w skrócie WORP, czyli pierwszy z dokumentów służących zarządzaniu ryzykiem powodziowym.

CZY WSTĘPNA OCENA RYZYKA POWODZIOWEGO DOTYCZY TEŻ CIEBIE?

OCZYWIŚCIE, ŻE TAK! Powódź to nie tylko problem osób mieszkających nad wodą – jej skutki dotyczą wszystkich, wpływając na bezpieczeństwo dróg, stabilność infrastruktury czy ciągłość dostaw. Dzięki WORP możemy lepiej przygotować się na takie sytuacje i chronić to, co dla nas najważniejsze.

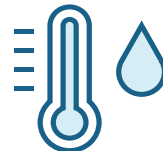
DZIĘKI WORP MOŻEMY:

wskazać miejsca, gdzie ryzyko powodzi jest największe, czyli tzw. obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (ONNP)

opracować mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego oraz plany zarządzania ryzykiem powodziowym

przygotować się na przyszłość, w której zmiany klimatu będą powodowały więcej ekstremalnych zjawisk pogodowych obejmujących np. powodzie

CICHA WODA BRZEGI RWIE - DLATEGO POZNAJMY JĄ LEPIEJ!

WORP to konkretny dokument, który przekształca dane w wiedzę. Pozwala zobaczyć ryzyko zanim stanie się ono problemem i zbudować strategie, które chronią życie, mienie i środowisko przed potencjalnymi skutkami powodzi.

PIERWSZY KROK DO OCHRONY PRZED POWODZIĄ

Wstępna ocena ryzyka powodziowego otwiera drogę do tworzenia skutecznych narzędzi ochrony przed negatywnymi skutkami powodzi. To od niej wszystko się zaczyna – na jej podstawie powstają mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP), które precyzyjnie wskazują miejsca najbardziej narażone na działanie żywiołu. Kolejnym krokiem po mapach są plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP), które wyznaczają konkretne działania i strategie. Te dokumenty tworzą solidny fundament, dzięki któremu możemy lepiej przewidywać, reagować i zapobiegać destrukcyjnemu wpływowi powodzi.

WORP

MZP
MRP

PZRP

POWODZIE HISTORYCZNE I PRAWDOPODOBNE

Ważnym elementem oceny ryzyka powodziowego jest analiza powodzi historycznych i prawdopodobnych. Na podstawie tej analizy można określić zagrożenie powodziowe na określonych obszarach.

POWODZIE HISTORYCZNE

– miały miejsce w przeszłości i spowodowały znaczące, negatywne skutki dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i gospodarki, a prawdopodobieństwo ich ponownego wystąpienia jest nadal wysokie.

POWODZIE PRAWDOPODOBNE

– mogą wystąpić w przyszłości i potencjalnie spowodować negatywne skutki dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i gospodarki. Ryzyko ich wystąpienia jest oceniane na podstawie analizy danych hydrologicznych i meteorologicznych.

CZYNNIKI BRANE POD UWAGĘ W OCENIE RYZYKA POWODZIOWEGO

Ocena stanu aktualnego:

wpływ powodzi na życie i zdrowie ludzi

wpływ powodzi na obszary działalności gospodarczej

wpływ powodzi na dziedzictwo kulturowe

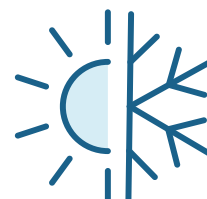

wpływ powodzi na środowisko

Długofalowy rozwój wydarzeń:

zmiany zagospodarowania przestrzennego

zmiany klimatu

Skąd wzięła się wstępna ocena ryzyka powodziowego?

PODSTAWA PRAWNA

Kluczowym dokumentem obligującym do opracowania wstępnej oceny ryzyka powodziowego jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, zwana Dyrektywą Powodziową (2007/60/WE), która ustanawia wspólne ramy działań dla państw członkowskich w zakresie ochrony przed powodzią.

DYREKTYWA POWODZIOWA NAKŁADA NA KRAJE UE OBOWIĄZEK PRZYGOTOWANIA:

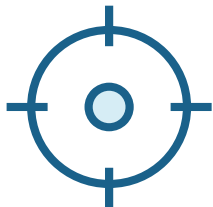
- 1 Wstępnej oceny ryzyka powodziowego
- 2 Map zagrożenia powodziowego
- 3 Map ryzyka powodziowego
- 4 Planów zarządzania ryzykiem powodziowym

Celem Dyrektywy jest minimalizacja strat związanych z powodzią, zarówno w aspekcie ludzkim, środowiskowym, jak i gospodarczym. Polska jako państwo członkowskie, realizuje te zobowiązania, aby skuteczniej chronić swoich obywateli – ich życie i mienie – oraz dostosowywać działania do zmieniających się warunków klimatycznych.

Przepisy Dyrektywy Powodziowej zostały zaimplementowane do polskiego prawodawstwa w ramach ustawy – Prawo wodne.

DLACZEGO DYREKTYWA POWODZIOWA JEST TAK WAŻNA?

Dyrektywa Powodziowa wprowadza ujednolicone zasady zarządzania ryzykiem powodziowym w całej Unii Europejskiej. Dyrektywa Powodziowa pomaga:

skuteczniej identyfikować obszary zagrożone powodzią

zapewniać spójne metody zarządzania ryzykiem powodziowym

promować współpracę transgraniczną w przypadku rzek przebiegających przez więcej niż jedno państwo

JAK CZĘSTO AKTUALIZUJEMY WORP, CZYLI CYKLE PLANISTYCZNE

Przeglądy i aktualizacje WOPR wykonywane są co 6 lat, aby uwzględnić zmiany w danych i powodzi, które w tym czasie wystąpiły. Pierwsza WOPR została przygotowana w 2011 r. i rozpoczęła 1 cykl planistyczny wdrażania Dyrektywy Powodziowej. Przeglądu i aktualizacji WOPR w 2 cyklu planistycznym dokonano w 2018 r. W realizowanym obecnie 3 cyklu planistycznym WOPR została opracowana w 2025 r.

ORGANY ZAANGAŻOWANE W PROCES PRZYGOTOWANIA WOPR

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO WODNE WODY POLSKIE

To państwowa instytucja odpowiedzialna za przygotowanie projektu WOPR. Wody Polskie odpowiadają za krajową gospodarkę wodną, w tym za ochronę mieszkańców Polski przed powodzią i suszą, zrównoważone gospodarowanie wodami dla ochrony naszych zasobów wodnych oraz zapewnienie dobrej jakości wody dla obecnych i przyszłych pokoleń.

MINISTER WŁAŚCIWY DO SPRAW GOSPODARKI MORSKIEJ

Jest odpowiedzialny za przygotowanie projektu WOPR od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, który przekazuje do Wód Polskich 6 miesięcy przed zakończeniem prac nad WOPR.

MINISTER WŁAŚCIWY DO SPRAW ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

Uzgadnia projekt WORP w zakresie dotyczącym śródlądowych dróg wodnych.

WOJEWODOWIE

Opiniują projekt WORP. Pełnią kluczową rolę w zarządzaniu kryzysowym podczas powodzi. Odpowiadają za koordynację działań służb ratunkowych, organizację pomocy dla poszkodowanych oraz podejmowanie decyzji mających na celu ograniczenie skutków katastrofy.

MINISTER WŁAŚCIWY DO SPRAW GOSPODARKI WODNEJ

Zatwierdza WORP i przekazuje ją dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz podaje do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

Proces realizacji WORP w 3 cyklu planistycznym

PRZEGLĄD I AKTUALIZACJA WSTĘPNEJ OCENY RYZYKA POWODZIOWEGO W 3 CYKLU PLANISTYCZNYM

W ramach WORP zostały określone i zlokalizowane m.in. powodzie historyczne oraz obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, tj. obszary, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub istnienie znaczącego ryzyka powodziowego jest prawdopodobne (ONNP). Dla odcinków rzek objętych ONNP sporządzone zostaną mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego oraz plany zarządzania ryzykiem powodziowym określające działania mające na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji powodzi.

Celem WORP jest przeprowadzenie oceny ryzyka powodziowego dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej z uwzględnieniem wpływu zmian klimatu na występowanie powodzi. Dostępność publiczna wyników WORP przyczynia się do zwiększenia świadomości społecznej w zakresie ryzyka powodziowego.

Wyniki projektu przyczynią się do ograniczania ryzyka powodziowego, zwiększenia możliwości zapobiegania zagrożeniom i reagowania na nie oraz prowadzenia spójnej polityki przeciwdziałania zagrożeniom naturalnym i zarządzania ryzykiem związanym ze zmianami klimatu.

W RAMACH PROJEKTU ZREALIZOWANO NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

1. Uzupełniono dane o powodziach historycznych.
2. Zidentyfikowano powodzie prawdopodobne, które mogą wystąpić w przyszłości.
3. Wykonano prognozę długofalowego rozwoju wydarzeń w zakresie ryzyka powodziowego.
4. Wykonano ocenę ryzyka powodziowego obszarów potencjalnie zagrożonych powodzią.
5. Wyznaczono obszary narażone na niebezpieczeństwo dla powodzi rzecznych, od budowli piętrzących i od strony morza.
6. Przygotowano raport z przeglądu i aktualizacji WORP.

WYNIKI PRAC NAD WSTĘPNĄ OCENĄ RYZYKA POWODZIOWEGO W 3 CYKLU PLANISTYCZNYM

Informacje na temat przebiegu przeglądu i aktualizacji WORP w 3 cyklu planistycznym dostępne są pod adresem:

https://powodz.gov.pl/pl/worp_III_cykl_planistyczny

Mapa obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi dla rzek

Mapa obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi od budowli piętrzących

LEGENDA:

- ONNP od budowli piętrzących
- granice państwa
- granice obszarów dorzeczy
- granice regionów wodnych
- rzeki
- jeziora i zbiorniki
- granica pasa nadbrzeżnego

Mapa obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi od strony morza

LEGENDA:

 ONNP od strony morza

 granice państwa

 granice obszarów dorzeczy

 granice regionów wodnych

 rzeki

 jeziora i zbiorniki

 granica pasa nadbrzeżnego

Więcej informacji
o wstępnej ocenie ryzyka powodziowego
oraz o zarządzaniu ryzykiem powodziowym
znajdziesz na stronie:

www.powodz.gov.pl

Dowiedz się więcej o Wodach Polskich

www.gov.pl/wody-polskie/

www.powodz.gov.pl/pl/realizacja_projektu

